

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ

ΠΡΟΣΕΓΓΙΖΟΝΤΑΣ ΟΥΨΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ

Η Γέννηση της Αφροδίτης του [Σάντρο Μποττιτσέλλι](#), 1485

ΚΡΕΜΕΖΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

ΠΕ02 ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ

ΛΑΡΙΣΑ 2023

ΔΙΑΚΤΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Ιστορία του Μεσαιωνικού και του Νεότερου Κόσμου

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΔΙΑΚΤΙΚΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Δημιουργός: Κρεμεζή Ευαγγελία

Κλάδος: ΠΕ 02- Φιλολογος

Τίτλος διδακτικού σεναρίου: «Προσεγγίζοντας όψεις της Αναγέννησης»

Γνωστικό αντικείμενο: Ιστορία του Μεσαιωνικού και του Νεότερου Κόσμου

Βαθμίδα - Τάξη: Β΄ Λυκείου

Διδακτική ενότητα: Αναγέννηση και Ανθρωπισμός

Χρονική διάρκεια: Τέσσερις (4) διδακτικές ώρες

Τόπος υλοποίησης: Αίθουσα Η/Υ

Δυναμική: 20 άτομα

ΣΚΟΠΟΣ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Ο σκοπός του παρόντος διδακτικού σεναρίου είναι οι μαθητές/τριες να προσεγγίσουν και να επεξεργαστούν το πνευματικό κίνημα της Αναγέννησης μέσα από τις διάφορες όψεις του. Με τις προτεινόμενες δραστηριότητες αναμένεται να κατανοήσουν πως η προσέγγιση και η κατανόηση της ιστορίας απαιτεί στην ουσία μια προσωπική αναζήτηση και διερεύνηση που δε στηρίζεται αποκλειστικά και μόνο στο σχολικό βιβλίο, αλλά μπορεί και πρέπει να αξιοποιεί ποικίλες πηγές πληροφόρησης και να χαρακτηρίζεται από κριτική ματιά. Μ' αυτή την έννοια αναμένεται να γίνει το μάθημα της Ιστορίας πιο ελκυστικό για τους μαθητές.

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Όσον αφορά τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα αυτά είναι οι μαθητές/τριες:

- Να συνειδητοποιήσουν οι μαθητές τη σημασία του κινήματος της Αναγέννησης για τη νεώτερη Ευρωπαϊκή ιστορία και την ανάπτυξη τόσο των τεχνών όσο και της επιστήμης
- Οι μαθητές να γνωρίσουν τα κυριότερα χαρακτηριστικά του κινήματος της Αναγέννησης, τους βασικότερους εκπροσώπους της, τις ιδέες που αναπτύχθηκαν αυτή την περίοδο κλπ

- Να οργανώσουν στο μυαλό τους τις διαφορετικές πτυχές του πνευματικού αυτού κινήματος καθώς και την ιδιαίτερη προσφορά του κάθε δημιουργού ξεχωριστά
- Να λειτουργήσουν ως μικροί 'ιστορικοί' εργαζόμενοι με πηγές και επεξεργαζόμενοι με κριτικό τρόπο ιστορικές πληροφορίες
- Να αντιληφθούν πως οι εξελίξεις του πνεύματος και των ιδεών δεν είναι άσχετες προς τις κοινωνικές εξελίξεις και τα κοινωνικά συμφραζόμενα μέσα στα οποία δημιουργούνται αλλά συνδέονται στενά μ' αυτά και αλληλοεξαρτώνται
- Να συνειδητοποιήσουν πως οι ιστορικές εξελίξεις δεν είναι ποτέ κοινωνικά ουδέτερες
- Να αντιληφθούν τον τρόπο με τον οποίο η γνώση του ιστορικού παρελθόντος μας βοηθάει να σχηματίσουμε αξιολογημένες κρίσεις για το παρόν και να βοηθηθούμε ώστε να πάρουμε, ως κοινωνία, ορθές αποφάσεις σχετικά με τα σημερινά προβλήματα
- Να δραστηριοποιηθούν στη διερευνητική-ερμηνευτική και ομαδοσυνεργατική μέθοδο διδασκαλίας.
- Να ενισχύσουν τη βιωματική - ενεργητική, διαπροσωπική και ανακαλυπτική μάθηση μέσα από το διάλογο και τη συνεργασία
- Να εξοικειωθούν σε ενεργητική και αυτοδύναμη συμμετοχή με σκοπό την επεξεργασία πληροφοριών και την επίλυση προβλημάτων.
- Να αναπτύξουν την ικανότητα- δεξιότητα χρήσης ποικίλων πηγών και εργαλείων πληροφόρησης και επικοινωνίας.
- Να γευτούν τη χαρά και την ικανοποίηση της δημιουργίας.
- Να εξοικειωθούν με τη χρήση ηλεκτρονικών εργαλείων μάθησης (ενοιολογικοί χάρτες)
- Να ασκηθούν στην παραγωγή διαφόρων ειδών πολυτροπικών κειμένων (παρουσιάσεις, κολάζ εικόνων με κείμενο κλπ) με αφορμή και θέμα την ιστορία
- Να αποκτήσουν δεξιότητες ψηφιακού γραμματισμού.

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Στο πλαίσιο του μαθήματος της Ιστορίας του Μεσαιωνικού και Νεότερου Κόσμου της Β' Λυκείου, καλούνται οι μαθητές να προσεγγίσουν και να επεξεργαστούν το

πνευματικό κίνημα της Αναγέννησης μέσα από τις διάφορες όψεις του. Αυτό θα επιτευχθεί μέσα από ποικίλα διερευνητικά περιβάλλοντα και με τη συνδρομή ειδικών διαδικτυακών εφαρμογών, εργαζόμενοι σε ομάδες, χαρακτηριστικό που ενισχύει τη συμμετοχικότητα και τη συνεργασία. Έτσι η προσέγγιση που υιοθετείται στηρίζεται στην ενεργητική συμμετοχή των μαθητών στην οικοδόμηση της ιστορικής γνώσης μέσα από τη διερεύνηση ιστορικών πηγών και όχι στην παροχή έτοιμης ύλης προς απομνημόνευση. Μ' αυτή την έννοια το σχολικό βιβλίο αποτελεί μία από τις πηγές στις οποίες στηρίζεται η προσέγγιση του ιστορικού παρελθόντος και όχι τη μοναδική και αποκλειστική πηγή ενημέρωσης.

Οι δραστηριότητες που προτείνονται στο παρόν σενάριο αναφορικά με την προσέγγιση της ιστορίας στηρίζονται

- Στην εποικοδομητική προσέγγιση αφού γίνεται προσπάθεια ώστε η προσέγγιση του κινήματος της Αναγέννησης να γίνει με τρόπο που προάγει την ανακαλυπτική μάθηση και στηρίζεται στην προσωπική δράση των μαθητών, οι οποίοι μέσα από ποικίλες δραστηριότητες οδηγούνται στην οικοδόμηση της προσωπικής τους γνώσης
- Σε θεωρίες κοινωνικής αλληλεπίδρασης αφού υιοθετείται η ομαδοσυνεργατική μέθοδος μέσα από την οποία τα παιδιά μαθαίνουν αλληλεπιδρώντας μεταξύ τους, εκφράζοντας απόψεις, διατυπώνοντας διαφωνίες κλπ
- Στη θεώρηση της ιστορίας ως μιας διαδικασίας που προκύπτει από το διαρκή διάλογο της κοινωνίας με τις διάφορες όψεις της ανθρώπινης δράσης

1η Διδακτική ώρα

Κατά τη διάρκεια της πρώτης ώρας, οι μαθητές έρχονται σε μία πρώτη επαφή με το κίνημα της Αναγέννησης. Ως αφορμή μεταβαίνουν στον ιστότοπο της [Πύλης για την Ελληνική γλώσσα](#) και αναζητούν τον ορισμό του όρου «Αναγέννηση». Στη συνέχεια τους ζητείται να παρατηρήσουν έναν από τους χαρακτηριστικότερους πίνακες της Αναγέννησης, «Η γέννηση της Αφροδίτης» του Μποτιτσέλλι και με τη μορφή «καταιγισμού ιδεών» (brainstorming) να διατυπώσουν τις σκέψεις τους πάνω στην ερώτηση: «Τι ακριβώς μπορούμε να πούμε ότι ξαναγεννιέται αυτή τη εποχή που είναι το τέλος του Μεσαίωνα»; Τις σκέψεις τους θα καταγράψουν σε εννοιολογικό χάρτη με τη χρήση του εργαλείου smartools που θα βρουν εγκατεστημένο στον υπολογιστή τους. Μ' αυτό τον τρόπο επιχειρείται να συνδεθεί η

καινούρια ιστορική γνώση με τις παλιότερες γνώσεις για τον Μεσαίωνα που ήδη έχουν διδαχθεί, αλλά και να οικοδομηθεί μια ενεργητική στάση των μαθητών απέναντι στη διερεύνηση της ιστορίας.

Κατά την εξέλιξη της πρώτης διδακτικής ώρας οι μαθητές καλούνται να αναζητήσουν και να εντοπίσουν στη Wikipedia τα βασικά χαρακτηριστικά και τους κυριότερους εκπροσώπους του κινήματος της Αναγέννησης που αρχίζει τον 15ο αιώνα. Οι μαθητές θα καταγράψουν τους κυριότερους αναγεννησιακούς ζωγράφους, διανοητές κλπ σε συνεργατικό χάρτη googlemap με βάση τον τόπο γέννησης και δράσης τους. Μ' αυτό τον τρόπο αποτυπώνεται ο πρωταγωνιστικός ρόλος των ιταλικών κρατιδίων στην ανάπτυξη του πνευματικού αυτού κινήματος και οι μαθητές προβληματίζονται για τα αίτια αυτού του γεγονότος. Έτσι διερευνούν μόνοι τους ένα ιστορικό γεγονός και αναζητούν τα αίτιά του, ανιχνεύουν τα βασικά χαρακτηριστικά του κινήματος της Αναγέννησης με τρόπο δημιουργικό που τους ενεργοποιεί και τους ωθεί να ανακαλύψουν τη νέα γνώση.

2η και 3η Διδακτική ώρα

Κατά τη διάρκεια της δεύτερης ώρας οι μαθητές χωρίζονται σε 4 ομάδες των 5 ατόμων. Για το χωρισμό των ομάδων ο εκπαιδευτικός στο πλαίσιο της διακριτικής καθοδήγησης λαμβάνει υπόψη του τις προτιμήσεις των παιδιών αναφορικά με το θέμα πάνω στο οποίο θα ήθελαν να εργαστούν, αλλά και την ανομοιογένεια των μαθητών ως προς το γνωστικό, τεχνολογικό και επικοινωνιακό περιβάλλον. Έτσι ο εκπαιδευτικός λειτουργεί ως συντονιστής στη δημιουργία των ομάδων, ενεργώντας μέσα στα πλαίσια της διακριτικής καθοδήγησης. Παράλληλα κάθε ομάδα αναλαμβάνει τη διερεύνηση μίας όψης του Αναγεννησιακού κινήματος, υποδεικνύοντας μ' αυτό τον τρόπο πως το κάθε σημαντικό πνευματικό κίνημα στην ιστορία δεν είναι μια μονοσήμαντη κατασκευή αλλά μια πολύπτυχη διαδικασία. Οι μαθητές λοιπόν καλούνται να λειτουργήσουν ως ιστορικοί που αναζητούν με τρόπο κριτικό ιστορικές πληροφορίες μέσα σε ποικίλες πηγές. Οι ομάδες που δημιουργούνται είναι οι εξής:

Α' ομάδα: οι ερευνητές της αναγεννησιακής ζωγραφικής

Β' ομάδα: οι ερευνητές της αναγεννησιακής επιστήμης

Γ' ομάδα: οι ερευνητές της έννοιας του «καθολικού ανθρώπου»

Δ' ομάδα: οι ερευνητές της τυπογραφίας

Α' ομάδα: Οι ερευνητές της αναγεννησιακής ζωγραφικής

Οι μαθητές της Α' ομάδας καλούνται αρχικά να συλλέξουν πληροφορίες από το Διαδίκτυο, σχετικά με το θέμα τους που είναι η τέχνη της Αναγέννησης κάνοντας χρήση των συνδέσμων που τους προτείνονται στο φύλλο εργασίας της ομάδας τους. Ωστόσο οι μαθητές μπορούν να διευρύνουν την αναζήτησή τους και σε άλλες πηγές που θα εντοπίσουν μέσω του google. Αφού παρατηρήσουν προσεκτικά τους πίνακες και τα βιογραφικά στοιχεία των ζωγράφων, κατά την 3^η ώρα καλούνται να προχωρήσουν στη δημιουργία ενός κολάζ φωτογραφιών με τη χρήση του εργαλείου canva που θα περιλαμβάνει κάποιους από τους αναγεννησιακούς πίνακες που μόλις παρατήρησαν (ειδικότερα εκείνους που τους έκαναν τη μεγαλύτερη εντύπωση) και θα καταγράφει τις σημαντικότερες καινοτομίες που φέρνει η Αναγέννηση στον τομέα της ζωγραφικής, όπως π.χ. είναι η ανανέωση στα θέματα που δεν είναι αποκλειστικά θρησκευτικά όπως συνέβαινε στο Μεσαίωνα, η εμφάνιση της προοπτικής, νέες τεχνικές κλπ.

Β' ομάδα: Οι ερευνητές της επιστήμης κατά την Αναγέννηση

Οι μαθητές της Β' ομάδας καλούνται να ασχοληθούν με την ανάπτυξη της επιστήμης κατά την περίοδο της Αναγέννησης. Για το σκοπό αυτό θα αναζητήσουν πληροφορίες σε σχετικές ηλεκτρονικές διευθύνσεις που τους δίνονται στο φύλλο εργασίας της ομάδας τους, ενώ μπορούν στη συνέχεια να διευρύνουν την αναζήτησή τους μέσω του google. Οι μαθητές εργαζόμενοι κριτικά καλούνται να εντοπίσουν στο σύνολο των παρεχόμενων πληροφοριών, τα στοιχεία εκείνα που τους είναι απαραίτητα ώστε να δομήσουν την ιστορική γνώση και τελικά συγκρίνοντας τις πληροφορίες που σχετίζονται με τους σημαντικούς επιστήμονες της Αναγέννησης, να δημιουργήσουν ένα εννοιολογικό χάρτη με το εργαλείο smartools θέμα : «Οι επιστήμονες της Αναγέννησης και οι σημαντικότερες ανακαλύψεις τους»

Γ' ομάδα: Οι ερευνητές της έννοιας του «καθολικού ανθρώπου»

Οι μαθητές της Γ' ομάδας αναλαμβάνουν να ανιχνεύσουν το περιεχόμενο της έννοιας «καθολικός άνθρωπος». Για το σκοπό αυτό μεταβαίνουν στις διευθύνσεις που προτείνονται στο φύλλο εργασίας της ομάδας τους ενώ μπορούν κι αυτοί να επεκτείνουν την αναζήτησή τους μέσω του google. Αξίζει να σημειωθεί πως από τις πηγές που τους δίνονται για επεξεργασία, το σχετικό απόσπασμα του σχολικού βιβλίου είναι μόνο ένα από τα κείμενα προς διερεύνηση και όχι το αποκλειστικό. Κατά την 3^η ώρα τους ζητείται να συγκρίνουν την έννοια του αναγεννησιακού καθολικού ανθρώπου με τον εξειδικευμένο επιστήμονα/εργαζόμενο της εποχής μας και να συντάξουν πολυτροπικό κείμενο σε μορφή word όπου θα διατυπώνουν τις διαπιστώσεις της ομάδας πάνω στο θέμα και το οποίο θα δημοσιευτεί στην ηλεκτρονική εφημερίδα του σχολείου. Μ' αυτό τον τρόπο αναμένεται οι μαθητές να οδηγηθούν στη διατύπωση κριτικών απόψεων που δείχνουν τη σημασία που μπορεί να έχει η εξέταση του ιστορικού παρελθόντος για την οικοδόμηση του παρόντος και του μέλλοντος των ανθρώπινων κοινωνιών. Επίσης είναι πιθανό πως μέσα από τη διαδικασία της σύγκρισης θα εντοπίσουν τα αρνητικά της υπερ-εξειδίκευσης που επικρατεί στις μέρες μας.

Δ' ομάδα: Οι ερευνητές της τυπογραφίας

Οι μαθητές της Δ' ομάδας θα ασχοληθούν με την εξέλιξη της τυπογραφίας, εφεύρεσης που θεωρείται πως έχει κεφαλαιώδη σημασία στην πρόοδο του ευρωπαϊκού πνεύματος και στον αλφαριθμητισμό των κοινωνιών. Για το σκοπό αυτό θα επισκεφτούν τις ιστοσελίδες, των οποίων οι διευθύνσεις τους δίνονται στο φύλλο εργασίας της ομάδας τους, και θα πραγματοποιήσουν και σχετική αναζήτηση στο google. Κατά την 3^η ώρα και αφού προηγουμένως έχουν εντοπίσει τις πληροφορίες που τους χρειάζονται, καλούνται να δημιουργήσουν μια παρουσίαση στο powerpoint που θα δημοσιευτεί στην ιστοσελίδα του σχολείου και όπου θα αποτυπώνονται οι κυριότεροι σταθμοί στην εξέλιξη της τυπογραφίας. Μ' αυτό τον τρόπο αναμένεται να γίνει σαφής η σημαντική συμβολή του Γουτεμβέργιου στην ανακάλυψη της τυπογραφίας αλλά και να διαφανεί πως η εξέλιξη που οδήγησε στη μαζική αναπαραγωγή κειμένων μέσω μιας μηχανικής διαδικασίας δεν είναι -ούτε και θα μπορούσε να είναι- έργο ενός αποκλειστικά ανθρώπου αφού και άλλοι λαοί δρώντας σε διαφορετικό χωροχρονικό συμφραζόμενο απ' αυτό της Αναγέννησης προσπάθησαν με μικρή ή μεγάλη επιτυχία την αναπαραγωγή κειμένων.

4^η Διδακτική ώρα

Κάθε ομάδα παρουσιάζει την εργασία της στην ολομέλεια της τάξης. Στη συνέχεια ο εκπαιδευτικός με κατευθυνόμενο διάλογο παρακινεί τους μαθητές να εκφράσουν τις απόψεις τους αναφορικά με το ζήτημα της κοινωνικής προέλευσης των ανακαλύψεων της Αναγέννησης.

Για το σκοπό αυτό προβάλλεται στην τάξη το πρώτο μέρος (διάρκειας 10 λεπτών) του video για την ιταλική Αναγέννηση που υπάρχει στη διεύθυνση [Η συμβολή των Μεδίκων στην ιταλική αναγέννηση](#). Πιο συγκεκριμένα ζητείται από τους μαθητές να ανατρέξουν στις πληροφορίες που χρησιμοποίησαν για τις εργασίες τους και συνδυάζοντας τις πληροφορίες αυτές με το video που μόλις είδαν, να διατυπώσουν τις απόψεις τους σχετικά την κοινωνική προέλευση των επιστημόνων και των ζωγράφων της Αναγέννησης. Μ' άλλα λόγια καλούνται οι μαθητές να διακρίνουν αν η πνευματική δημιουργία της εποχής ήταν μια διαδικασία εντελώς ανεξάρτητη ή / και το βαθμό κατά τον οποίο σχετιζόταν με τους ισχυρούς μαικήνες των τεχνών που άλλωστε χρηματοδοτούσαν και τους καλλιτέχνες, λειτουργώντας ως πάτρνες και αγοράζοντας τα έργα τους. Μ' αυτή την έννοια θα μπορέσουν να διακρίνουν την ιδιαιτερότητα που παρουσιάζουν τα ιταλικά κρατίδια αυτή την εποχή και το λόγο για τον οποίο η Αναγέννηση -ως κίνημα- γεννήθηκε και αναπτύχθηκε ιδιαίτερα στην Ιταλία (γεγονός που απαντά με κάποιο τρόπο στον προβληματισμό που αναπτύχθηκε κατά την 1^η διδακτική ώρα).

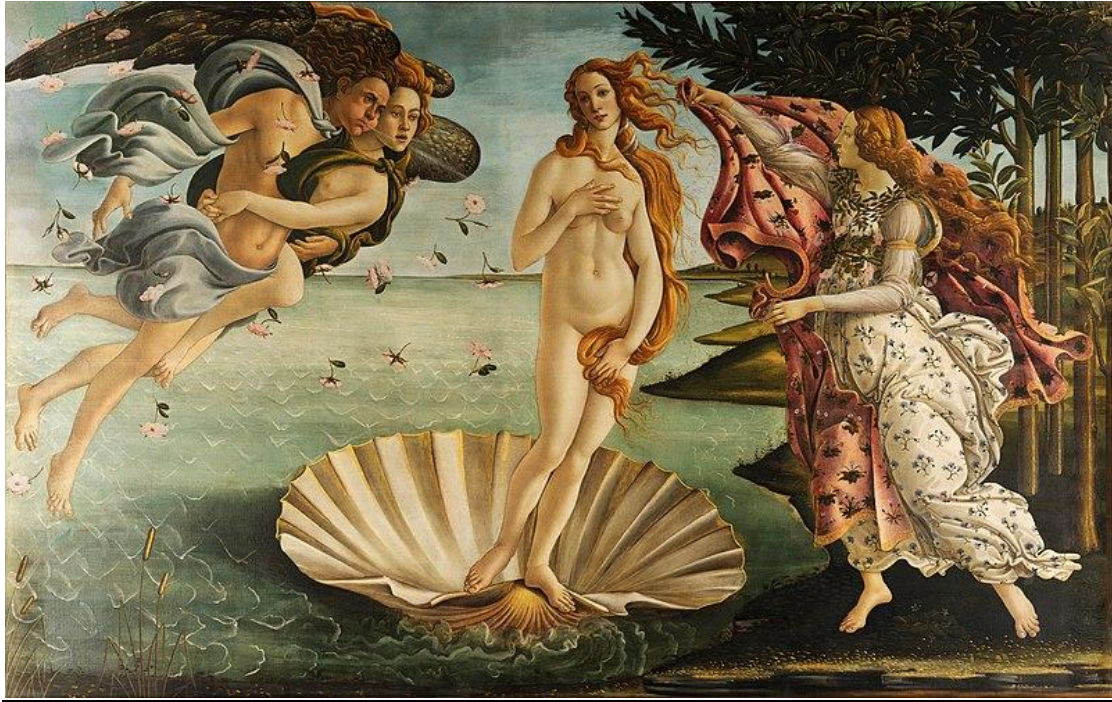
ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1^ο φύλλο εργασίας (ατομικό)

1. Μεταβείτε στο ηλεκτρονικό λεξικό που υπάρχει στον ιστότοπο [Πύλη για την Ελληνική γλώσσα](#) και αναζητήστε ορισμούς της λ. Αναγέννηση
2. Παρατηρήστε τον πίνακα «Η γέννηση της Αφροδίτης» του Μποτιτσέλλι και αποτυπώστε με τη μέθοδο του καταγισμού ιδεών (brainstorming) τις εντυπώσεις που σας δημιουργούνται. Τι κατά την άποψή σας ανα-γεννιέται αυτή την εποχή; Να καταγράψετε τις ιδέες σας σε εννοιολογικό χάρτη με χρήση του εργαλείου smartools που θα βρείτε εγκατεστημένο στον

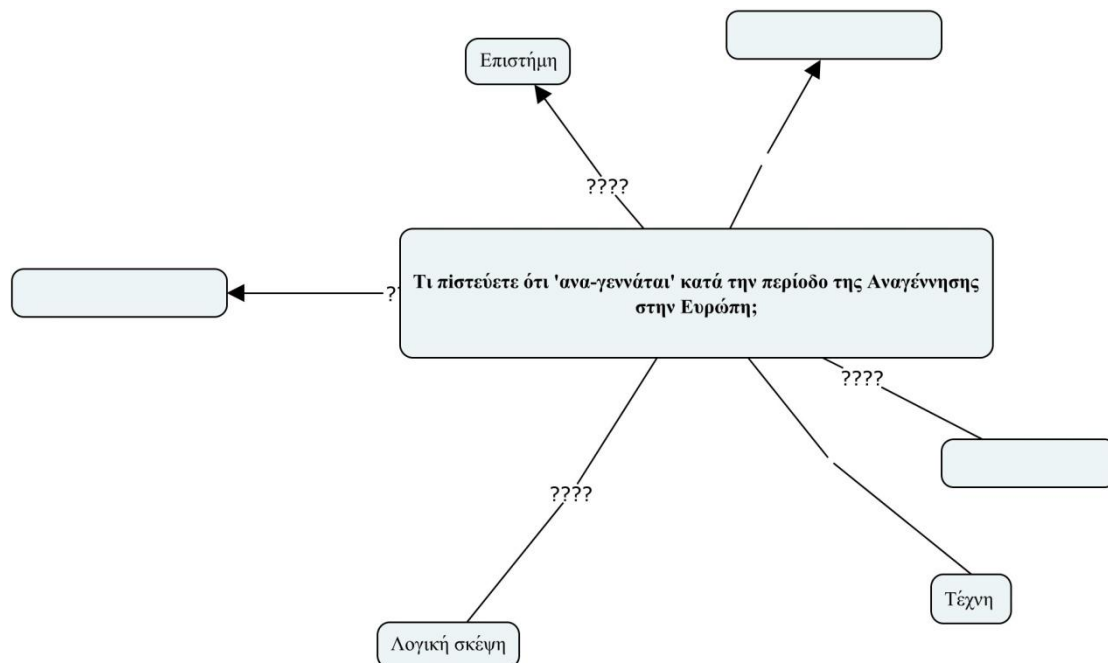

υπολογιστή σας. Η μορφή του εννοιολογικού χάρτη θα είναι περίπου αυτή που φαίνεται στο τέλος του 1^{ου} φύλλου εργασίας.

3. Να μεταβείτε στη [Wikipedia](#) και να αναζητήσετε τα χαρακτηριστικά και τους κυριότερους εκπροσώπους του κινήματος της Αναγέννησης.
4. Δημιουργήστε συνεργατικό χάρτη στο googlemap με τίτλο τους [Οι εκπρόσωποι της Αναγέννησης-Χάρτης](#) όπου θα τοποθετήσετε τους Αναγεννησιακούς καλλιτέχνες, επιστήμονες κλπ με βάση τον τόπο γέννησης και δράσης τους.

Καταγραφή ιδεών

2^ο φύλλο εργασίας (ομαδικό)

Α' ομάδα: Ερευνητές της Αναγεννησιακής ζωγραφικής

1. Αναζητήστε στο Διαδίκτυο πληροφοριακό υλικό σχετικά με την Αναγεννησιακή ζωγραφική. Για το σκοπό αυτό μπορείτε να μεταβείτε στις παρακάτω διευθύνσεις:

[Αναγεννησιακή τέχνη](#)

[Μια επίσκεψη στο μουσείο Uffizi](#)

[Η Τέχνη την εποχή της Αναγέννησης](#)

[Ζωγράφοι της Αναγέννησης](#)

2. Διευρύνετε την αναζήτησή σας μέσω google και σε άλλες πηγές που σχετίζονται με το ίδιο θέμα
3. Παρατηρήστε τους πίνακες που συναντήσατε και συνδυάστε τις παρατηρήσεις σας με τις σχετικές διαδικτυακές πληροφορίες τις οποίες εντοπίσατε. Προσπαθήστε να εντοπίσετε τα χαρακτηριστικά της Αναγεννησιακής ζωγραφικής ως προς τα θέματα που επιλέγουν οι καλλιτέχνες, τις τεχνικές που χρησιμοποιούν, την αποτύπωση της προοπτικής στους πίνακες κλπ

4. Δημιουργήστε ένα κολάζ φωτογραφιών με τη χρήση του [canva](#) στο οποίο προσπαθήστε να αποτυπώσετε κάποιους από τους πίνακες που σας έκαναν μεγαλύτερη εντύπωση και θα καταγράψετε τα χαρακτηριστικά της αναγεννησιακής τέχνης.

3^ο Φύλλο εργασίας (ομαδικό)

Β' ομάδα: Ερευνητές της επιστήμης κατά την Αναγέννηση

1. Αναζητήστε στο Διαδίκτυο πληροφοριακό υλικό σχετικά με την ανάπτυξη της επιστήμης την εποχή της Αναγέννησης και τους σημαντικότερους επιστήμονες της εποχής. Για το σκοπό αυτό μπορείτε να μεταβείτε στις παρακάτω διευθύνσεις:

[Αναγέννηση](#)

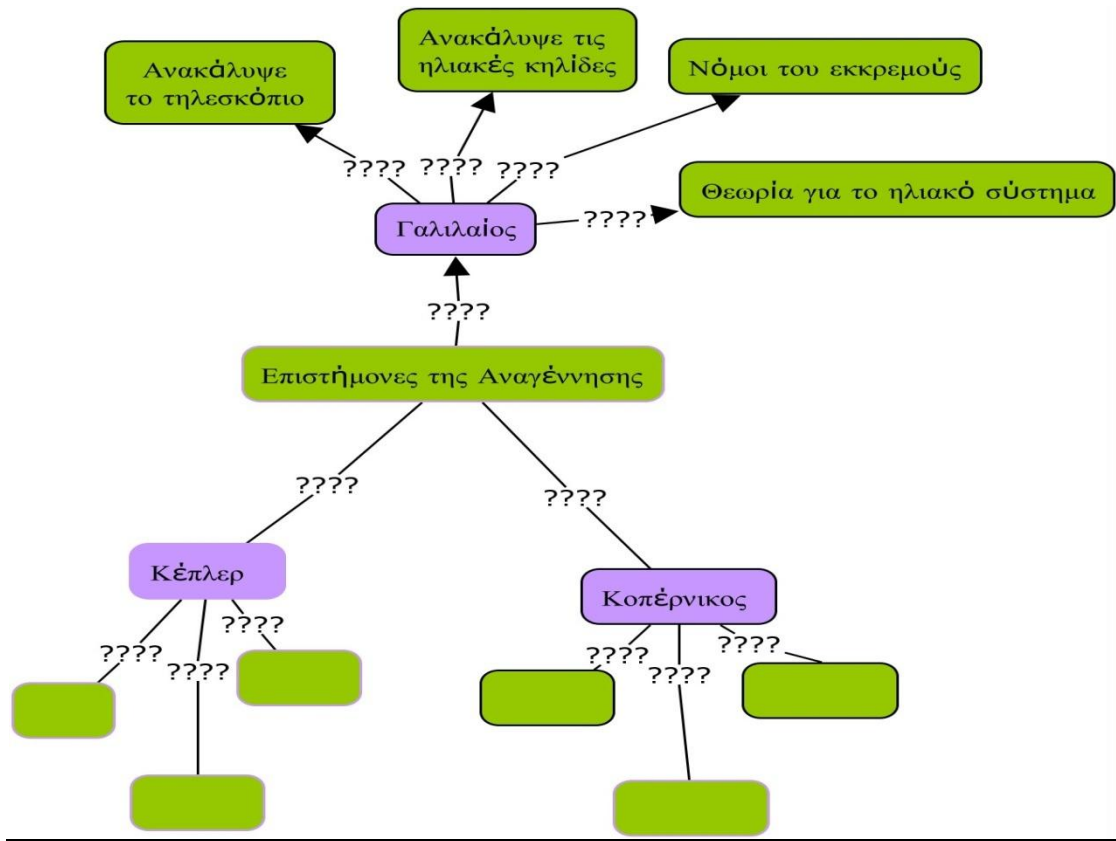
[Γαλιλαίος , Γαλιλαίος, ο πατέρας της σύγχρονης επιστήμης , Οι ανακαλύψεις του Γαλιλαίου](#)

[Κέπλερ , Ο μυστικιστής και αστρονόμος Γιόχαν Κέπλερ , Νόμοι του Κέπλερ](#)

[Ο Κοπέρνικος και οι θεωρίες του , Κοπέρνικος, ένας γίγαντας στις πλάτες του οποίου πάτησε ο Νεύτωνας](#)

2. Διευρύνετε την αναζήτησή σας μέσω google και σε άλλες πηγές που σχετίζονται με το ίδιο θέμα
3. Δημιουργήστε ένα εννοιολογικό χάρτη με χρήση του εργαλείου [cmaptools](#) όπου θα αποτυπώνονται οι επιστήμονες της Αναγέννησης και τα σημαντικότερα έργα και ανακαλύψεις τους.

Οι επιστήμονες της Αναγέννησης και οι ανακαλύψεις τους

4^ο φύλλο εργασίας

Γ' ομάδα: Οι ερευνητές της έννοιας «καθολικός άνθρωπος»

1. Αναζητήστε στο Διαδίκτυο πληροφοριακό υλικό σχετικά με την επιστήμη την εποχή της Αναγέννησης. Για το σκοπό αυτό μπορείτε να μεταβείτε στις παρακάτω διευθύνσεις:

[Το περιεχόμενο της έννοιας "καθολικός άνθρωπος"](#)

[Λεονάρντο ντα Βίντσι, Καλλιτέχνης και εφευρέτης](#)

[Καθολικός άνθρωπος](#)

[Homo universalis, Μπορεί να υπάρξει;](#)

[Ερασμος-αποφθέγματα](#)

2. Διευρύνετε την αναζήτησή σας μέσω google και σε άλλες πηγές που σχετίζονται με το ίδιο θέμα
3. Δημιουργήστε ένα πολυτροπικό κείμενο (έγγραφο word) με χρήση λόγου, εικόνας (και ενδεχομένως video) όπου θα αναπτύξετε τις απόψεις σας σχετικά με τη σχέση που υπάρχει ανάμεσα στο πρότυπο του «καθολικού» και «παν-επιστήμονα» ανθρώπου της Αναγέννησης και στον εξειδικευμένο εργαζόμενο της σύγχρονης εποχής. Είναι σκόπιμο οι δύο αυτές πτυχές (καθολικότητα και εξειδίκευση) να συνδυαστούν προς όφελος της ανθρώπινης κοινωνίας ή μήπως η εξειδίκευση είναι μονόδρομος προς την επιτυχία και την πρόοδο; Το κείμενο αυτό θα δημοσιευτεί στην ηλεκτρονική εφημερίδα του σχολείου.

5^ο φύλλο εργασίας

Δ΄ ομάδα: Οι ερευνητές της τυπογραφίας

1. Αναζητήστε στο Διαδίκτυο πληροφοριακό υλικό σχετικά με την επιστήμη την εποχή της Αναγέννησης. Για το σκοπό αυτό μπορείτε να μεταβείτε στις παρακάτω διευθύνσεις:

Τυπογραφία

Γουτεμβέργιος

Ο Γουτεμβέργιος και η Τυπογραφία

2. Διευρύνετε την αναζήτησή σας μέσω google και σε άλλες πηγές που σχετίζονται με το ίδιο θέμα
3. Δημιουργήστε μια παρουσίαση powerpoint όπου θα αποτυπώνονται οι κυριότεροι σταθμοί στην εξέλιξη της τυπογραφίας και η συμβολή του Γουτεμβέργιου σ' αυτή. Η παρουσίαση θα δημοσιευτεί στην ιστοσελίδα του σχολείου.

6^ο φύλλο εργασίας

Μετά την παρουσίαση των εργασιών παρακολουθήστε τα πρώτα δέκα λεπτά του video [Η συμβολή των Μεδίκων στην ιταλική αναγέννηση](#). Συζητήστε και ανταλλάξτε απόψεις πάνω στα εξής ερωτήματα:

- Από ποια κοινωνική τάξη προέρχονται οι μεγάλοι δημιουργοί της Αναγέννησης;
- Ποιος ή ποιοι αγόραζαν τα έργα των καλλιτεχνών και μ' αυτό τον τρόπο χρηματοδοτούσαν τη δράση τους;
- Είναι αληθής η άποψη πως δίπλα από κάθε καλλιτέχνη/επιστήμονα της Αναγέννησης, υπήρχε ένας ισχυρός οικονομικά άνθρωπος που ενίσχυε και 'προστάτευε' το έργο τους;
- Για ποιους λόγους πιστεύετε πως η Αναγέννηση ξεκίνησε και αναπτύχθηκε ιδιαίτερα μέσα στα ιταλικά κρατίδια;

